

1965 — hungurs- árið mikla

1500 MILJÓNIR MANNA LÍV ERU Í VANDA, OG LÍKINDI AT HJALPA TEIMUM ERU SÉRÁ VÁNALIG, UM IKKI EITT HEIMSUMFATANDI HJÁLPARARBEIÐI VERÐUR SETT Í VERK

Á hungursmarkinum

1500 miljónir manna lív — börn og ung, eldri og gomul, fólk í mongum löndum — eru höttað av tí stórstu hungursneyð, sum í öldir hava rakt heimín. Í Indíu, Kína, Suðuramerika, Afríku og í teimum arabísku löndunum freista hesi menniskju eina tilveru, sum liggur langt niðanfyri tað, ein vanlig skilur við hungursmarkinum — sjálvt um hetta eisini verður mettt við u-landa máli. Stór tættfólkað oki hava annaðhvørt ikki fingið regn eitt hálvt ár ella eisini fingið so nógv, at øll groðin er farin fyri einki.

Verður ikki eitt ovurstórt hjálpararbeiði sett í verk, kann 1966 gerast byrjanin til hina stórstu hungursneyðina, ið nakrantíð hefur rakt heimín, tí tær kendu amerikansku avlopsoymlurnar eru brúktar ella eru so smáar, at tær røkka ikki meira enn ein dropi í havið.

TERRIN — HIN VERSTI FIGGINDIN

Terrin tykist av álvara at hava rakt mong landaoki, har regnið er ein avgjörd treyt fyri allari groði. Veðurlagsbroytingar gera seg møguliga galdandi, tí hesi somu okini hava einki ella lítið regn havt nú í mong ár.

Bara í Indíu eru 100 miljónir menniskju höttað av hungursneyð við ræðuligastu fylgjum, tí allar ringar sjúkurlóg fylgja í fótsporunum hungursins. Hesar 100 miljónirnar koma atlandi at hungna frá í summar at rokna.

Í norðureystara partinum av Kína hefur terrin nærum brennt av allar risveltunum. Maisið tolfir meira av, men eisini har er longu nógv avbrent. — Myndugleikarnir hava gjørt av, at stríðið móti terranum skal gerast eitt altumfatandi fólkamál; men fólkíð kann ikki skaffa regn.

Kinesiska stjórnin hefur sum neyðhjálp keypt fyri 112 milj. st. pátt av hveiti í Kanada. Á henda hátt hava verst stillaðu okini fingið ein fyrilíks línna.

Men Kína kann hvorki rokna við Kanada ella USA í framtíðini. Tær ovurstóru avlopsoymlurnar í Kanada eru brúktar, og frá USA kann Kína aldrei ónga hjálpa vænta sær

HUNGURIN FARIN AT HÓTTA Í AFRÍKU

Í Eysturafríku — serstakliga Kenya — merkjast fylgjur av terranum síðsta ár framvegis, og tað, ið verri er: terrin væntast at endurtaka seg í ár. Kemur ikki regn nú, verður hungur at raka stóran part av fólkinum.

Meira enn 270.000 fólk av ialt 7 milj. íbúgvum liva longu nú á hungursmarkinum. Teimum tørvar 30.000 sekkir av mais um mánaðin bara fyri at halda hin versta hungurin burtur.

Í Indíu, í Yemen, í stórum okjum í Miðeystri og mongum lond-

um í Suðurameríku er myndin hin sama: hungur við ræðuligum sjúkum, tí regnið, øll hava lítið á, ikki kemur. Í Indíu skulu tær hava minst 12 milj. tons av hveiti fyri at halda versta hungurin niðri og

USA arbeiðararørslan sum „lús millum tvær negl“

Tey seinastu tjúgu árin hefur amerikanska arbeidararørslan sæð tað sum aðalmið sitt at at beina fyri Taft—Hartley lógini, ið bannaði tað, amerikumenn nevna »closed shops«.

Hetta týðir, at arbeidsgevarin hefur ikki skyldu til bert at seta fakskipað fólk í vinnu hjá sær; men hesir arbeidarar skulu áðrenn 3 mánaðar melda seg inn í arbeidsmanafelag.

Men í grein 14 b av lógini stendur: Tær einstøku statirnir kunnu kortini eisini banna »union shops«.

Sostatt bar væl til at skræða srið nóttina hjá arbeidarunum. Í lógini um samráðing stóð eisini, at arbeidsgevarin bert hevði skyldu at samráðast við eitt felag, um tað var góðkent við atkvøðu av hansara egnu arbeidarum.

Tey fyrstu árin eftir 1947 vóru hesar lógir eisini settar úr gildi í ikki minni enn 19 idnaðarstatum.

23 av amerikonsku arbeidarunum vóru ófakskipaðir, og tí var hetta hjá arbeidsgevarunum at setta arbeidararørsluna sundur.

SPJÆÐINGIN

Hóast arbeidarafelagini beinan vegin dugdu at siggja vandan av hesum lógum, so kundu tær bert stríðast við hálvari ferð móti teimum ta fyrstu tíðina.

Orsøkin var tann, at tvey aðalfelag vóru til, og hesi bæði: AFL og CIO lógu í stríð hvørt við annað.

Hetta hevði við sær, at felagini fóru at kappast um at fáa limir frá hvørjum øðrum.

Stríðið endaði í 1956, tá hesi felag gingu saman í eitt við heitinum AFL—CIO.

Nú skuldi borið væl til. Kortini

hitt tvífalda fyri at koma upp um hungursmarkið.

USA Á ODDA VIÐ HJÁLPI

Hetta ræðuliga hungursútlit kemur júst um somu tíð, sum avlopsoymlurnar í USA eru tomðar. Seinastu 10 árin hefur USA latið fyri meira enn 1 milliard dollars av korni og mais til hungurslöndini. USA hefur nú bara 200 miljónir tunnur av korni á goymslu, og tað er ov lítið at forða eini stórarí hungursneyð.

Johnson, forseti, hefur tí sett fram eitt nýtt neyðhjálpurpsskot, sum miðar imóti at okja munandi um kornframleiðsluna eins og at hjálpa teimum ymsku löndunum at okja um teirra egnu framleiðslu.

Men sjálvt í einum risalandi sum USA er mark fyri, hvat kann avríkast. Øll betri fyríkomín lond mugu tí taka seg saman. Í dag eru 1500 miljónir í vanda, men um fá ár verða tað møguliga nógv fleiri.

var veruleikin tann, at einans 1/3 av arbeidarunum í USA vóru limir í hesum felag.

Afturat hesum leið felagið undir, at ein stórir partur av tí var stjórnið av »ganstarum«, t. e. stórrí og smærri brotmanasamtøkum.

AFL—CIO reið kortini sjógvín av sær og reinsaði út í felagnum. Felagið fór nú at stuðla demokratiska flokkin og vann á henda hátt politiskt vald.

Eisini Johnson fekk stuðul í sinum egna valstríði. Afturfyri setti hann sær fyri at broyta grein 14 b; men hóast Johnson fekk vilja sín í øllum øðrum, so kundi hann ikki fáa meirluta móti 14 b, henda ætlaða broyting varð stóðgjødd av republikanarum og suðurstatsdemokratum.

Johnson lovaði tá, at hann skuldi seta nýtt broytingaruppskot fram í ár, og arbeidararørslan royndi av øllum alvi at ávirka senatslimirnar, so at uppskotið kundi vinna frama. Royndin miseydnaðist. Senatíð sýndi seg fram til døkku síðuni, og aftur fall uppskotið.

Arbeidararørslan var illa við, sum vera man; og móttøðumennirnir í senatinum fingi sít; men eisini Johnson stóð fyri skotum. Hann hevði undir tingingum verið alt ov afturhaldandi, vildu aðalfelag arbeidaranna vera við.

Í BORDI VIÐ HOGGOMUNUM

Samstundis sum Johnson er fyri álopum frá sinum egnu (demokratunum), vil hann ikki leggja seg í

SAMVINNUFELAG
FÍSKIMANNA

Uppá føturnar

HAVA VIT: Uppundirlagdar tuflur við kapp og við ongum. Gummistigvelar uppá kálvin við snarlási í síðuni. Gaggur í svørtum gumm við tresóla. Spartaskógvar, inniskógvar, fódraðar við skinni, til at hava innani stígvelunum. Stuttar gummi stígvelar til børn í ymsum litum heilt niður í 4 ár. Og somuleiðis til konufólk. Gummistigvelar til hálvvaksnar gentur og dreingir. Gummistigvelar av ymsum slag í øllum löndum til mannfólk, harundir eisini teir olvinlitaðu í sníði sum ríðistigvelar. Og so tjekkiskar skógvar, brúnar ella svartar, í ymskum sníði, og framvegis til teir ótrúliga lágu prísinar.

Samvinnufelagið

tlf. 1753

Ráfiskaprísir

Ráfiskanevndin, sum sett er eftir lótingslóg nr. 16 frá 9. apríl 1964, hefur á fundi 25. mars 1966 sett henda minstapris fyri fyrstaflokks fisk blóðgaðan krudvan við hovið frá vekt:

Upsi Kr. 0,55 fyri kg

Hesin prisur er galdandi frá og við 26. mars 1966 á hesum plássum:

Klaksvík, Hvannasund, Norðdepli, Lorkví, Fuglafirði, Gøtu, Skálafirði, Eiði, Tórshavn, Vestmanna, Miðvági, Sørvági, Tvøroyri og Vági.

Fyri tey avreiðingarpláss, sum eru ikki nevnd her, verður prísurin tann sami, sum á omanfyrinevndu plássum, við frádrátti av flutningskostnaði til og frá avskipingarhavn.

Tórshavn, 26. mars 1966.

RAFISKANEVNDIN

FÆRØSK MARGARINE

Vita No 1

VITAMINISERET

FÆRØSKT PRODUKT

FINT PRODUKT

GALVANISERAD RØR:

1/2 3/4 1 1 1/2 2 2 1/2 3 4

Eisini ógal aniserað, og øll sløg av rørdelium.

Eina s fyrsta flok s ror og rorðeilir.

Fáast altíð hjá

Pi MARIA POULSEN

Telefon 2 000 og 2001.

Haldið Sosialin!

stríð við republikanarar, ið eru hansara stuðlar í vietnamspurninginum.

Tann natúrliga reaksjónin hjá arbeidaraleiðsluni skuldi nú verið at knir í senatinum fingi sít; men eisini Johnson stóð fyri skotum. Hann hevði undir tingingum verið alt ov afturhaldandi, vildu aðalfelag arbeidaranna vera við.

So lógið tað ljóðar, so hefur arbeidararørslan higartil stuðla Johnson í vietnampolitikkinum. Á landsfundi arbeidaranna var

samtíkt send Johnson við vátan um, at uppleggingin í Vietnam fær fullan og heilan stuðul frá AFL—CIO.

Samstundis sum lærdu háskúlarin fingi harðar ábreiðslur fyri at finningar teirra, hendi hetta.

Arbeidararnir hava sostatt tikið somu støðu sum republikanarar og hograsinnaðir demokratir í vietnamspurninginum.

Við øðrum orðum: AFL—CIO styðjar uttanríkispolitikk sínar argastu innanríkispolitisku figgindar J. A.